

НАШИ ПИСАТЕЛИ

Съвременното училище

Скулптура от К. Топчев

Евлия-Пелин

ПРИ БОЛНА УЧИТЕЛ

Въ срещна стая, урасена
съ росени слези, —
съ миса чиста, наредена
съ книжки, палки и листа, —
виждах болния учител.
На лице му — жълта сурбл,
тъмни сини — пълн очити,
боха синия слаба горля,
Виз, съпс немн отогла,
дървасата мувалят,
а в джипити — чакъла е,
гудат, самителъ е дестъ.

* * *

Той очити си отвори,
валята свесено чело,
и въ мълкити проговори!
— Боме, по съмъ на легло?
Школанците, зълъмъ отогла
въ риню урло пакъ ечи,
и въ наележи пакъ, зина,
и дестетъ дуна зина,
А пакъ азъ — кимачети, болемъ —
синамъ, че кимъ самъ;
Боме мина, Тебъ се моля,
дай ми здраве, сала, пакъ!

Чу се разговоръ и лекъ
стипки; майка му готвяхъ
съ трепетъ приближи до него
и проговори съ кротък глас:
— Три деца при тебе нати
съ хризантеми — съветъ буетъ;
искаш, синко, да те нати,
— понетъ поздравъ отговори! —
Той съпс радостъ бечетъ!

— Доведя ги тукъ, при менъ!
И пратата се отвори
въ сесина такъмъ дестъ,
Съ мина почети и съвѣзностъ
до лопотъ сирѣтъ ти,
и съ пѣтиятъ тѣ красни —
каза му едни дестъ:

— О, училско зинамъ,
— ниемъ да те поздравимъ,
— знай, — въ сърдѣна ми обичъ има,
тойто ми пий възникъ!
— Вѣсна дестъ за тебъ, се минамъ;
да скарванимъ, барю ти,
— да се радваме на воля,
— цюмъ кажатъ ти се вестъ!
— Съ бозростъ така възъ очитъ!
— той пакъ рече съ тинъ гласъ:
— Соро натиатъ учителя,
не да бже пакъ при насъ!

Съ тѣхъ слона се раздѣляхъ,
Синамъ, болестъ и тегло
тѣ отъ него въ мий свалка,
— светна бялото легло...

Никола Савовъ

ЛЯКИ И ЛУЛАТА

Далечъ, много далечъ отъ тукъ,
въ една гора гора, жинѣше малката, май-
мушка Ляки.

Цѣлъ денъ Ляки скачаше отъ клоъта
на клоъта, поиска да се извини и не-
селю кръскаше. Поискаше сѣдане на
нѣколко писма, полети, откъсаше коко-
сови орѣхи и ги търкаляше върху главъ-
тата на животинтъ, по минаваха отзоду.
Може би, и до сега пѣше да лула-
ва на Ляки въ гората, ако едина хубава
сутрин не поиска да посети на воля
далечъ отъ майчинтъ очи.

И мѣбѣта.

Сингиде едина ръбкочка.
Какъ да я премине!
Засени се да прескока, ала не мо-
жа и цопна въ сръбата.

Зърна единъ крокодильтъ. Отвори
усти и поиска да я лине навелѣкъ
за закуски.

Обърна се сарѣчаникъ на Ляки. Е-
ва успѣ да се докопа до едина лина
и да се покотери на хърватѣта рѣ-
бѣта.

Крокодильтъ жалюво погледна на-
горе и преглътна. Ляки се излезе, от-
късна еднѣхъ орѣхъ и го цопна по

ПЪРВИ ЧАСЪ

Кой отъ малкитъ изгради —
може самъ да пребори,
тука колако те нати?

Отначало срамелени
не погледнахъ се дори,
сичи на краката Иво
и протетъ еднѣхъ, два, три...

По-нататъкъ: петъ, шестъ, осемъ.
Става развесѣла.

Да попоранъ стана Ресенъ,
воцѣта той: еднѣхъ, два, тѣн...

Гръмна ставѣта отогла,
Ресенъ Ресенъ съ жаленъ гласъ,
чу се на зѣлѣна зина,
тѣхъ се сарѣри пѣрѣкъ чѣстъ.

Иванъ Дажинковъ

ЖАГАТА НА РАЙКО

Ей вече райка есѣнъ
закарѣнъ на земята,
съ възникъ, съ такава пѣсень
опалѣла лѣната.

А пѣсень охѣсѣла
пѣти такъ въ прѣстори,
и врана върѣзѣла
развила се по двора.

Край галѣнѣтъ тѣжи,
потуленъ въ гората,
за шѣмотъ нѣтъ грѣми
излунѣтъ се дѣлатъ.

За тѣзи грѣми, майко,
копѣте ми джѣта!...
Уи, за твою Райко
бже мѣстѣтъ е скѣбѣта!...

Бамъ, бѣе, бѣе за грѣсти,
нестрѣпниъ странѣтъ бѣше,
самичѣтъ, пакъ въ гостѣ
по цѣла дни пѣше.

Живѣта му бѣе брѣсъ —
Велѣкъ му мѣста доба,
на млади дни, бже време
наѣтри си той грѣсѣ.

За мѣсто, дѣстъ Райко
тѣхъ пакъ тѣхъ тагуа,
по джѣта му, о майко,
и пакъ вънѣтъ не лѣзѣта!

Д. Топчевъ

Сачинѣ въ сѣбѣ

тъютъ, драгѣа клещѣа кибрѣтъ и запущѣа.
Ахъ! Ляки отъ оудѣние, като гле-
дѣа блѣтъ клѣбѣа хѣмъ.

Много пакъ бже нѣтрѣтъ въ дѣ-
стѣтѣ. Уморенъ бже. Натѣхѣа клѣ-
бѣтъ му, и той задрѣма.

Ляки не нѣтра. Слѣвѣа се лекѣно.
Измѣна неусетно лулата, торѣнѣтъ
съ топина и кибрѣта. Седѣа пакъ на
еднѣхъ клоътъ. Нагласѣа лулата, драгѣа
класѣа кибрѣтъ и... смукѣа здравѣта.

Задѣна и животѣтъ дѣти. Навѣтъ въ
носѣ, въ гърлото. Насѣлѣтъ се очитъ.
Зина въ се сѣбѣ. Зинамъ и изѣла
лулата. Пѣна въ прѣну върѣта
на лѣвѣтъ и го изѣри.

Скоцѣа той. Погледѣа нагоре и сѣрѣхъ
красѣна.

За мѣтъ се изкаскѣри и дохѣта Ляки
да се опомни, пѣна я за рѣта.

Запѣла Ляки, зѣмѣла се. Ала нищо
не помѣна. Върѣа въ лѣвѣтъ еднѣ
синажѣри обрѣтъ врата и я поведе.

За Ляки обрѣтъ, ширѣтъ сѣбѣ,
игрѣа, докѣла рѣни майсторѣа пред-
хѣрѣта.

Поискаше си спомѣна за голѣнѣта
гѣтъ съ лѣнѣтъ, за мѣка си и отъ-
читъ а закарѣтъ малѣтъ синѣтъ сѣбѣ.

Цѣтъ и Нѣмѣтъ.

Кой пакъ Евлия Пелинъ, шикѣтъ голѣмъ
майсторъ на равѣна въ слѣсѣна животъ, въ сво-
енъ рѣбѣтъ. Бже русѣтъ синѣтъ жалѣтъ пѣнѣна.

Прѣзъ цѣлата седмица Евлю не си
отиде въ кѣпѣти нѣтъ пѣлѣтъ. Моментъ
му нѣсѣше клѣнѣ въ крѣпѣтъ, но
той, отогла, отъ рѣнѣтъ, нѣмѣше апѣ-
титъ и ядѣше съвѣсѣтъ малѣко. Бу-
ката му нѣмѣло пакѣ ходи при
него и му се моли да си дойде. Пѣр-
вѣтъ пакъ тѣ се упѣнѣа, като го ви-
дѣтъ, толкова грѣмѣтъ и промѣнѣтъ въ
се сторѣи. Евлю не иска да си отиде.
Той я гледаше тѣло, занесѣно, съжа-
лително. Макаръ и нѣмѣтъ, но не ѣ
нищо грубо. Той упѣнѣа, седѣа до
мѣстѣа, гледаъ и дѣтъ и после клѣа
спокойно:

— Ти, булка си нѣмъ... иди си, тѣ ме
не гледашъ, че съмъ грѣсѣтъ. Азъ те си
говѣя. Еднѣхъ денъ те си дойда, нѣма
пѣе тѣка до сѣдѣа, еи.

Хорѣта го слѣдѣа, сѣбѣа се и го
закѣчаха, а на булката му стана много
мѣлно. Но ти сѣри мѣката си, поше-
гуе се нѣмѣо и си отиде. Въ мѣкѣти ти
много плава. Вечѣтъ отиде у Ива-
нови и тамъ плака още повече.

— Бате Иване, кажи Ано, макаръ го,
пѣе нѣе му нѣй-сѣно, нѣдѣлѣте го
осѣти.

Иванъ се ядѣса. Стана му мѣлно за
брѣта му. Дѣмѣта съ расѣи зѣмѣно.
Иванъ обичѣа Еву и толкова се е гри-
жѣлъ за него.

— Тона момѣтъ съдрѣвалѣа — рече той.
— Или, кади Иване, нѣмъ го вразѣни,
прибѣри го въ мѣкѣта да постѣи два-
три дѣна, стѣга да се трѣбѣи съ тѣя
пуста райка.

Иванъ се дѣтѣа бѣвно и отиде въ
крѣпѣта. Ево стѣмѣе зѣлъ тѣгѣла
съвѣсѣтъ пѣнѣтъ, налѣнаше нѣмѣноу и го-
ворѣше нѣмѣно, но едина му се прѣпѣна-
ваше и устѣта му се крѣпѣа така грѣмѣ-
но, че нѣмѣо не му се разѣбѣваше. Очѣ-
мъ му бѣла мѣкѣти и крѣпѣа. Прѣвъ
нѣтъ Иванъ, Евлю ядѣа глава и почѣ-
а да брѣнѣлѣше нестрѣвно:

— И тѣя не ми брѣтъ, ако ми е
брѣтъ...

Иванъ отиде при него и му каза на
уто:

— Емлю, ела да си отидѣмъ, има нѣ-
що да ти говорѣмъ.

— Или, кади Иване, нѣмъ го вразѣни,
прибѣри го въ мѣкѣта да постѣи два-
три дѣна, стѣга да се трѣбѣи съ тѣя
пуста райка.

Иванъ му яе лекѣо отъ рѣцѣтъ и нѣ-
хѣдѣа на зѣмѣта.

— Или, кади Иване, нѣмъ го вразѣни,
прибѣри го въ мѣкѣта да постѣи два-
три дѣна, стѣга да се трѣбѣи съ тѣя
пуста райка.

Иванъ го излѣвѣе отъ тѣгѣла и ка-
то го прѣгѣрна здравѣо прѣзъ крѣстѣа,
отведе го настрѣна. Тогѣна Евлю се
обрѣна, зѣбѣи нѣмѣтъ въ нѣмѣто.

Иванъ му си почѣа да го дражѣа.
Иванъ му хѣна сѣдно рѣката и я на-
тѣсна надѣду, но устѣта на лѣщѣа си
бѣлѣи и прѣзъ опѣнѣнѣтъ отъ мухи
сѣдѣа, нѣмѣтъ нѣмѣтъ на стѣнѣта. И-
ванъ пакъ си обѣдѣа въ крѣвъ.

Тогѣна той не се сѣрѣтъ, адѣтъ рѣка
и сложѣи нѣмѣло синѣа шамѣри по ли-
щѣта на Еву. Евлю се синѣи, улашѣи
се, мѣлѣна и покѣрно се нѣсѣа. Следъ
това лѣтѣа на лѣта и зѣмѣа нечѣвѣтъ:

— Убий ме, убий ме — е. убий ме!

Иванъ поинакѣ дѣмѣа-трѣма сѣнѣна,
та улашѣа Еву за краката, той го хѣна
за рѣка и глава и го отнесеа въ
кѣпѣта като грѣтъ. Шѣтъ го транѣлаха
на крѣвѣта. Евлю захѣрѣа.